

| **Tangent**

$y = f'(a)(x - a) + f(a)$

| **Normal**

$K_{\text{tangent}} * K_{\text{normal}} = -1$

$K_{\text{normal}} = -\frac{1}{f'(a)} = -\frac{1}{K_{\text{tangent}}}$

| **Lokalt minimum**

$$\begin{matrix} y & \searrow & \nearrow \\ y' & - & 0 & + \\ y'' & & & + \end{matrix}$$

| **Lokalt maximum**

$$\begin{matrix} y & \nearrow & \searrow \\ y' & + & 0 & - \\ y'' & & & - \end{matrix}$$

| **Terasspunkt**

$$\begin{matrix} y & \searrow & \searrow & \nearrow \\ y' & - & 0 & - & + & 0 & + \\ y'' & & 0 & & & 0 & 0 \end{matrix}$$

| **Grader till radianer**

$\text{radianer} = \text{grader} * \frac{\pi}{180}$

| **Radianer till grader**

$\text{grader} = \text{radianer} * \frac{180}{\pi}$

| **Kedjeregeln**

$$\begin{aligned} y &= f(g(x)) \\ y' &= f'(g(x)) * g'(x) \end{aligned}$$

| **Produktregeln**

$$\begin{aligned} y &= f(x) * g(x) \\ y' &= f'(x) * g(x) + f(x)g'(x) \end{aligned}$$

| **Kvotregeln**

$$\begin{aligned} y &= \frac{f(x)}{g(x)} \\ y' &= \frac{f'(x) * g(x) - f(x)g'(x)}{g(x)^2} \end{aligned}$$

| **Derivatans definition**

$$\begin{aligned} f'(x) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} \\ &= \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{\Delta y}{\Delta x} \end{aligned}$$

| **Rotlagar**

$\sqrt{a} * \sqrt{b} = \sqrt{ab}$

$$\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a}{b}}$$

$\sqrt{a^2b} = |a|\sqrt{b}$

$\frac{\sqrt{a}}{b} = \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{b^2}} = \sqrt{\frac{a}{b^2}}$

| **Potensregler**

$a^x a^y = a^{x+y}$

$a^x b^x = (ab)^x$

$\frac{a^x}{a^y} = a^{x-y}$

$\frac{a^x}{b^x} = \left(\frac{a}{b}\right)^x$

$(a^x)^y = a^{xy}$

$$\begin{aligned} a^{1/n} &= \sqrt[n]{a}, & (n \in \mathbb{Z}, n \geq 2) \\ \text{Logaritmer} & & \end{aligned}$$

| **Logaritmer**

$$\begin{array}{ll} \text{Potensform} & \text{Logaritmform} \\ a^x = b & x = \log_a b \\ 2^x = 32 & x = \log_2 32 \\ e^x = 3 & x = \ln 3 \end{array}$$

| **Logaritmregler**

$$\begin{aligned} \log AB &= \log A + \log B \\ \log \frac{A}{B} &= \log A - \log B \\ \log A^x &= x \log A \end{aligned}$$

| **Intervall**

$$\begin{aligned} [a, b] &\Leftrightarrow a \leq x \leq b \\]a, b[&\Leftrightarrow (a, b] \Leftrightarrow a < x \leq b \\ (a, b) &\Leftrightarrow a < x < b \end{aligned}$$

| **Avståndsformeln**

$\sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$

| **Cirkelns ekvation**

$(x - x_0)^2 + (y - y_0)^2 = r^2$

| **Funktioner**

* **Injektiv**

För varje värde y finns det högst ett värde x så att $f(x) = y$

* **Surjektiv**

Varje värde y är nåbart av minst ett x

där $f(x) = y$

* **Bijektiv**

Både injektiv och surjektiv

| **Inverterbar**

En funktion är inverterbar endast om den är bijektiv

$* f^{-1}(f(x)) = x$

$* D_f^{-1} = V_f$

$* V_f^{-1} = D_f$

Exempel:

$y = ax + b$

1. Få x fritt

$$x = \frac{y - b}{a}$$

2. Byt från x till y

$$y = \frac{x - b}{a}$$

| **Gränsvärden**

- $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3 \cdot 4^x + 5x^3 - \ln x^2}{7 \cdot 4^x - 8x^{70} + \arctan x}$
Bryt ut snabbast växande term
- $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+2x)}{\sin 3x}$
Variabelbyte, standardgränsvärden
- $\sqrt{4x^2 - 5x + 2} - 2x$
Förläng med konjugat
- $\frac{x-4}{x^2-16}$
Faktorisera
- $\frac{0}{0}$
Variabelbyte alt. derivera täljare och nämnare var för sig (L'Hôpital)

| **Hierarki då $x \rightarrow \infty$**

Snabbare totalt sett till vänster, snabbare inom klassen högst upp. Klasserna är fakultet, exponential, polynomial och logaritmisk - i den ordningen.

$$\begin{aligned} e^x & x^2 + 2 & (\ln x)^3 \\ x! > 3\sqrt{x} > x & > \lg x \\ 2^x & \sqrt{x} & \ln(\ln x) \end{aligned}$$

| **Variabelbyte**

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} = \begin{cases} t = \frac{1}{x} & x = \frac{1}{t} \\ t \rightarrow \infty & \text{då } x \rightarrow 0 \end{cases}$$

 $= \lim_{t \rightarrow \infty} t$

| **Asymptot**

* **Lodrät**

Då nämnaren blir 0,

$\frac{1}{x^2 - 1} : x = -1$

* **Vågrät**

Då täljare är av samma eller lägre grad än nämnaren.

$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+2}{x^2-1}$

* **Sned**

Då täljaren är av högre grad än nämnaren. Polynomdividera

$$\frac{P}{Q} = K + \frac{R}{Q}$$

Notera att R är av lägre grad än Q , $\frac{R}{Q} \rightarrow 0$

| **Konjugat**

Finns en lösning $x = 1 + i$ finns även en lösning $x = 1 - i$. Faktorer blir då $(x - 1 - i)$ och $(x - 1 + i)$. Produkten av faktorerna blir en reell faktor $(x^2 - 2x + 2)$ som kan användas vid vidare polynomdivision för att hitta resterande lösningar.

| **Skissa graf**

* **Hitta asymptoter**

Testa gränser. Om ett intervall är givet, testa detta, annars oändligheten; $\lim_{x \rightarrow \infty}$, $\lim_{x \rightarrow -\infty}$ och $\lim_{x \rightarrow 0}$. Testa även för lodrätta, vågräta och sneda asymptoter. Skissa dessa

* **Extremvärden**

Lös $f'(x) = 0$. Kontrollera om minimum eller maximum via teckentabell eller f'' . Sätt in lösta x i $f(x)$ och skissera punkterna. Skissera även var funktionen skär origo

| Standardderivator

$f(x)$	$f'(x)$
x^a	ax^{a-1}
$\frac{1}{x}$	$-\frac{1}{x^2}$
\sqrt{x}	$\frac{1}{2\sqrt{x}}$
e^x	e^x
a^x	$a^x \ln a$
$\ln x$	$\frac{1}{x}$
$\log_a x$	$\frac{1}{x} \log_a e = \frac{1}{x \ln a}$
$\sin x$	$\cos x$
$\cos x$	$-\sin x$
$\tan x$	$\frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x$
$\arcsin x$	$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}} \quad (-1 < x < 1)$
$\arccos x$	$-\frac{1}{\sqrt{1-x^2}} \quad (-1 < x < 1)$
$\arctan x$	$\frac{1}{1+x^2}$

| Trigonometrisk samband

$\sin^2 x + \cos^2 x = 1$
$\sin x = \sin(\pi - x)$
$\cos x = \cos(-x)$
$\sin(-x) = -\sin(x)$
$\cos(\pi - x) = -\cos x$
$\sin(\frac{\pi}{2} - x) = \cos x$
$\cos(\frac{\pi}{2} - x) = \sin x$
$\cos(2x) = 2 \cos^2 x - 1$
$\sin(2x) = 2 \sin x \cos x$
$\sin^2(\frac{x}{2}) = \frac{1 - \cos x}{2}$
$\sin^2 x = \sin^2(\frac{2x}{2}) = \frac{1 - \cos(2x)}{2}$
$\cos^2(\frac{x}{2}) = \frac{1 + \cos x}{2}$
$\cos^2 x = \cos^2(\frac{2x}{2}) = \frac{1 + \cos(2x)}{2}$

| Standardgränsvärden

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin x}{x} = 0$
$\lim_{x \rightarrow 0} \arcsin x = 1$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \arcsin \frac{x}{x} = 0$
$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan x}{x} = 1$
$\lim_{x \rightarrow 0} \arctan x = 1$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \arctan \frac{x}{x} = 0$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \sin \frac{n}{x} = 1$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \arcsin \frac{n}{x} = 1$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \tan \frac{n}{x} = 1$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \arctan \frac{n}{x} = 1$
$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = 0$
$\lim_{x \rightarrow 0} x^a \ln x = 0, a > 0$
$\lim_{x \rightarrow \pm \infty} (1 + \frac{1}{x})^x = e$
$\lim_{x \rightarrow 0} (1 + x)^{1/x} = e$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \arctan x = \frac{\pi}{2}$
$\lim_{x \rightarrow -\infty} \arctan x = -\frac{\pi}{2}$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \sin x$ ej definierat
$\lim_{x \rightarrow \infty} \cos x$ ej definierat
$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} = \infty$
$\lim_{x \rightarrow 0^+} \ln x = -\infty$
$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln x = \infty$
$\lim_{x \rightarrow -\infty} e^x = 0$
$\lim_{x \rightarrow \infty} e^x = \infty$
$\lim_{x \rightarrow \infty} e^{-x} = 0$

| Standardvinklar

$Vinkel$	0°	30°	45°	60°	90°	120°	135°	150°	180°
	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	π
\sin	$\frac{\sqrt{0}}{2}$	$\frac{\sqrt{1}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{4}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{1}}{2}$	$\frac{\sqrt{0}}{2}$
\cos	$\frac{\sqrt{4}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{1}}{2}$	$\frac{\sqrt{0}}{2}$	$-\frac{\sqrt{1}}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	$-\frac{\sqrt{4}}{2}$
\tan	$\sqrt{\frac{0}{4}}$	$\sqrt{\frac{1}{3}}$	$\sqrt{\frac{2}{2}}$	$\sqrt{\frac{3}{1}}$	\bullet	$-\sqrt{\frac{3}{1}}$	$-\sqrt{\frac{2}{2}}$	$-\sqrt{\frac{1}{3}}$	$-\sqrt{\frac{0}{4}}$